

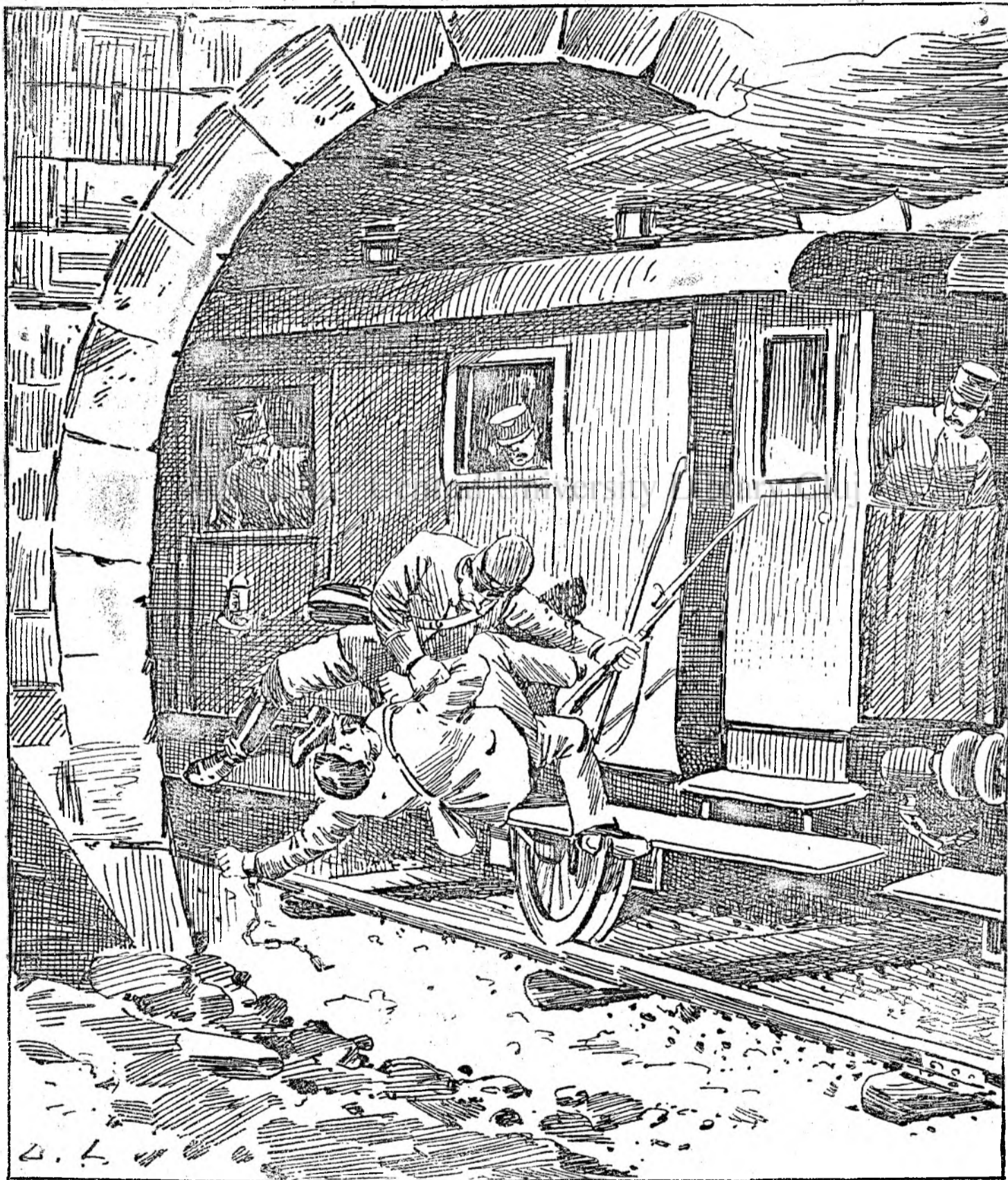
FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
 Germania, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se facis „Tipografia” H. Neltzer, Sibiu.

Foaie politică.
Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani
 a treia-oraă 10 bani.

Lupta cu robii.

Intre stațiunile Ghiriș și Apahida (Ardeal) s'a petrecut săptămâna trecută o întâmplare înfiorătoare. Păzitorii de robi Petru Rusu și Szatmáry Lajos duceau pe tren doi robi primejdioși, cu numele Petru Ruița și Iosif Bochreider. Ei trebuiau să-i ducă dela Turda la Cluj. Pe la Cojocna trenul trece prin mai multe tunele. Robii au calculat la acea-

sta și au voit să fugă. In cel dintâiu tunel Ruița și-a scos mâna din cătușe și a sărit din cupeu. Păzitorul Szatmáry a sărit și el să-l prindă. Intri'aceasta trenul a intrat în alt tunel. Aici celalalt rob a deschis ușa cu o zmâncitură și a fugit pe scândura, ce slujește ca treaptă la cupeu. Păzitorul Rusu după el. Ei s'au înhățat pe treaptă, dar robul, îndată

ce trenul a ieșit din tunel, s'a aruncat jos, trăgând după el și pe Rusu. Jos s'a continuat lupta, dar atunci a fost oprit trenul, oamenii au sărit în ajutorul păzitorilor și amândoi robii au fost prinși și legați de nou.

Chipul nostru ne arată cum cad jos din tren robul și păzitorul, încăierăți la luptă.

La un nou termin.

Preste doue săptământ și anume cu 30 Iunie după călindarul nostru să încheie jumătatea cea dintâtu a anului curent și să începe a doua. La acest termin deschidem nou abonament la »Foaia Poporului«.

Cetitorii nostri cunosc îndestul a-cesta foarte. Et știu, că pe steagul ei de luptă este înscris: binele, luminarea și înaintarea poporului românesc.

Pentru aceste am luptat în trecut și pentru aceste vom lupta și lucra și în viitor.

Vom lupta pe toate terenele și cu toate armele, ce sunt admise în legile țării.

Nu voim războire cu celelalte po-poare, dar voim ca poporul nostru să se lumineze și să înainteze alături de ele.

Voim ca poporul nostru să-și păstreze vechea sa limbă și lege, obiceiurile și datinele sale strămoșești și să se desvoalte conform firii și aplicărilor sale proprii.

Suntem incredințați, că numai astfel fiindând poporul românesc, poate fi spre folosul iubitei noastre patrii comune.

Acesta e credeul nostru.

Pentru intruparea acestui credeu luminăm săptămână de săptămână pe iubirii nostri cetitori pe cărările politice, economice și sociale, îndemnându-i a merge înainte, a să feri de rele și a făptui tot ce este spre binele poporului nostru și al patriei.

Cu aceste îndemnuri continuăm mai departe lupta și lucrarea noastră și cerem sprijinul cetitorilor.

»Foaia Poporului« făcută anume la înțelesul și pentru trebuințele sătenilor, este cea mai veche foaie populară, e foarte politică națională și luând în samă cuprinsul ei bogat și felurit, este cea mai testină foaie la noi, anume:

Pentru Austro Ungaria.

Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.

Pe un an întreg . . . 4 cor. 40 bani.

Pentru străinătate (România, Bulgaria, Rusia, America, Germania etc.):

Pe un an întreg . . . 11 cor.

Pe o jumătate de an 5 cor. 50 bani

Pentru abonații, a căror abonament să gată cu 30 Iunie, alăturăm la acest număr avizuri postale, cu fâșia de adresă, ca să le înlesnim trimiterea abonamentului.

Noii abonați sunt rugați a-și scrie numele lor, al comunei și al poștei, limpede și cetef.

Doue momente.

La doue momente, sau cum am mai zice, la doue lucruri întâmplare acum și la cele ce urmează din ele, avem să atragem luarea aminte a cetitorilor. Unul e dela noi din Ungaria și privește naționalitățile, iar celalalt e de pe terenul politice mari, din străinătate.

La noi în țară de curând s'a observat o schimbare a țintei guvernului față de popoarele nemaghiare. Ceea-ce nu s'a pomenit de vre-o 40 de ani în-

coace, decând șovinismul s'a întărit la cârmă, acum s'a întâmplat: guvernul face unele favoruri limbelor nemaghiare.

Cetitorii nostri știu, — am scris în nrul trecut, — că Andrássy a stărut în dietă, ca în legea despre medicii sătești să se ia hotărîrea, că doftorii sunt obligați a învăța limba populațiunii, care-i alege de doftori.

Asta i una la mână.

De-odată cu aceasta vine a doua, ordinațiunea lui Apponyi, prin care face obligătoare în preparandiile de stat limba respectivului popor, în ținutul căruia să află preparandia. Așa cum știm limba română să va introduce, afară de Deva, în preparandiile din Cluj și Arad, eventual și la Timișoara.

Foaia națională slovacă *Slovenski Tisdennik*, constată, că aceasta este o schimbare în politica de până aci a guvernului și zice, că ea, foaia, este informată, că guvernul va merge și mai departe pe aceasta cale, va regula limba protocolară a comunelor politice în ținuturile de naționalități, apoi Apponyi va introduce în câteva gimnazii din nordul Ungariei limba slovacă, ca studiu obligator etc.

Nu știm, de unde are informațiile aceste foaia slovacă, dar am văzut, că foile ungurești vestesc, că primatele Ungariei, Vaszary a dat poruncă, că teologii unguri din seminarul din Strigoniu și preste tot, întreaga preoțime din arhidieceza Strigoniului, să învețe limba slovacă.

Asta-i a treia, și — în zisa foaiei *Tisdennik*, — poate vor urma și altele.

E întrebare, că pentru ce le face aceste guvernul și cercurile conducătoare? Numai așa de dragul nostru, din simț de loialitate și dreptate? — greu să poate crede. Mai probabil e, că guvernul miroasă ceva și voiește a îmblânzi popoarele, a le mulcomi. Oare nu e afacerea apropiată a votului universal cauza? Să va afla ea nu preste mult. De-ocamdată noi numai bucura ne putem de aceste măsuri, căci deși nu le dăm însemnătate mare, dar ele cioantă mult din coarnele șovinismului, care zice, că poporul să învețe limba deregătorilor și nu întors, apoi la afirmarea că pe aceasta cale va merge mai neted maghiarizarea, cum declară Apponyi, noi zicem: Până i hău . . .

*

Al doilea moment este întâlnirea dela Reval a Țarului Rusiei cu regele Angliei. Despre aceasta întâlnire am amintit în unul din nr-ii trecuți. Că ce s'a statorit între cei doi domnitori puternici, a eșit la iveală numai mai târziu.

S'a făcut mai nainte de toate un nou plan, cu privire la regularea stărilor din Macedonia. Planul vechiu statorit (în *Mürzsteg*) de Austro-Ungaria și Rusia, ca nepotrivit, s'a părăsit.

Dar să vede, că noul plan, cum și întâlnirea însași dela Reval, a fost îndreptată împotriva Germaniei și apoi a aliatai ei, a Austro Ungariei. De mult Rusia, dar indeosebi Anglia, nu vede cu ochi buni creșterea puterii Germaniei, cu deosebire pe mare, prin colonii și în Răsăritul Europei. De aceea Anglia a hotărît să-i puie stavilă, iar acea-

sta numai așa să poate, dacă Germania să izolează, să fie singură, cel mult cu Austro Ungaria, iar celelalte state mari să fie una. De aceea Anglia a intrat nu de mult în legături de prietinie cu Franca, iar acum la Reval s'a pecetluit prietinia cu Rusia. Iată deci cele trei state mari: Anglia, Franca și Rusia într'o formală unire împotriva Germaniei.

Impăratul Germaniei a simțit aceasta și încă înainte de întâlnirea dela Reval, în o cuvântare, la Doberitz, a vorbit despre izolarea Germaniei și a zis, că Nemții să vor ști apăra și singuri. Cuvântarea a sunat a z'ngănit de arme. Aceasta a alarmat lumea și unele din foile europene prevesteau un războiu apropiat. Acesta nu va urma, cel puțin nu acum, dar e fapt că puterile mari sunt împărțite în doue părți: Germania, Austro Ungaria și Italia de o parte, — Franca, Anglia și Rusia de altă parte. Și aceasta împărțire a eșit și mai mult la iveală prin întâlnirea dela Reval.

Sibiu, 26 Iunie n.

La jubileul „Gazetei.“ Duminecă, în 21 Iunie c. s'a serbat jubileul »Gazetei« de către Brașoveni și Românii din țara Bârsei. La orele 11^{1/2} s'a prezentat la dl Dr. Aurel Murășan o deputație de 50 fruntași, felicitându-l prin o vorbire însuflețită dl adv. Ioan Lengeru, la care a răspuns în cuvinte frumoase dl. Dr. Murășanu. Sara la 8 s'a pornit un conduct de făclii impunător, care trecând prin câteva ulițe, s'a oprit în fața casei dlui Dr. Murășanu. În numele publicului l-a salutat Dr. V. Saftu, în cuvinte alese, la care a răspuns Dr. Murășanu. A urmat apoi masa comună, la otelul nr. 1, unde s'au rostit mai multe toast însuflețite și frumoase, iar societatea de cântări »Acordul« a intonat mai multe cântări naționale. În decursul serbărilor au sosit mai multe telegrame de felicitare.

Serbările au fost frumoase și impunătoare, vrednice de cel mai vechiu ziar al nostru.

Dieta. În dietă începând de Vineri să discută proiectul de lege despre *darca de spirit* (rachiu). O mulțime de deputați au arătat, că proiectul e împovărător pentru economii cari fierb rachiu cu căldarea mică. Dintre ai nostri au vorbit împotriva deputații V. Damian, Dr. I. Maniu și Dr. Suci, apoi Mezőfi, Burdia ș. a. Proiectul a fost primit în general și Joi s'a început desbaterea pe paragrafi. Să crede, că să vor face în el schimbări ușurătoare.

Impăratul-rege la Ischl. Impăratul și regele nostru, va petrece timpul de vară ca de obicei, în Ischl. Dupăcum să scrie din Ischl, Maiestatea Sa a sosit acolo, împreună cu suita, acum Vineri, în 26. I. c.

Alegere de prezident în America. Cu sfârșitul anului acestuia să gată timpul de prezidenție a prezidentului Statelor-unite din America, Teodor Roosevelt. Urmează preste 6 luni alegerea unui nou prezident. Agitațiile s'au început mai de mult, dar ele aruncă valuri tot mai mari, cu cât să apropie terminul de alegere. Să înțelege, că sunt mulți candidați, dintre cari cele mai mari nădejdi de-a fi ales le are Taft, ministrul de războiu. Roosevelt, prezidentul de acum nu mai primește a fi ales și sprijinește pe Taft, căci prin el își crede asigurată continuarea politice sale. Partidul republican, care

sprijinește pe Taft, a ținut zilele trecute la Chicago o întrunire și votare de probă — obicinuite în America — în care a vestit candidarea lui Taft. Astfel până acum să vede a fi mai sigură reușita lui Taft chiar și față de Bryan, cunoscutul candidat al partidului democratic.

Din România.

Curtea regală la Sinaia.

Săptămâna trecută Marți curtea regală română și-a luat rezidența de vară la Sinaia. Regele și regina au mers dela București cu automobilul, fiind viu aclamați prin satele pe unde au trecut. În Ploiești au zăbovit un sfert de cias. Aici au fost primiți și salutați de deregători și de un public numeros. Curtea regală rămâne până la toamnă în Sinaia.

Sămănăturile și ploaia.

În România, în urma căldurilor timpurii, grâul e copt și în cele mai multe părți s'a început secerișul. Rosta e mulțumitoare, afară de puține ținuturi de pe șes.

În timpul din urmă au fost ploi în toată țara, cari au ajutat mult cucuruzelor, pășunilor și viilor. Viile sunt frumoase și să așteaptă din ele o roadă îmbelșugată. Asemenea sunt în stare bună cucuruzele.

Opreliște.

În urma secetei, care a dăinuit și în România, au suferit mult fânațele și pășunile. Lipsa de nutreț începe a fi simțită în multe părți. Din cauza aceasta guvernul s'a văzut îndemnat a opri esportul (scoaterea din țară) a fânului, paielor, lufernei, trifoiului și a meiului. Opreliștea a intrat în vigoare cu ziua de 20 Iunie n. c. Asemenea opreliște s'a mai fost dat în vara anului 1895.

Statua lui Cuza.

Comitetul alcătuit pentru a ridica o statuie celui dintâiu domnitor al României unite, Alexandru Ioan Cuza-Vodă, și-a publicat socotelile despre colectele de până aci. Sunt adunați 73,500 franci, dar aceasta sumă nefiind îndestulătoare, colectele continuă.

Serbări frumoase în Blaj.

»Societatea meseriașilor români din Blaj« a avut fericirea rară, ca prin o muncă stăruitoare și cinstită să facă locuitorilor din istoricul orașel Blaj sfințele serbători ale Rosaliilor pe cât de plăcute pe atât și de interesante, iar streinilor, cari nu au pregetat a alerga la locul de unde duhul unor vremuri de glorie frumoasă națională nu să va stînge nici atunci, când toate în ruină s'or preface, să le dovedească că meșteșugurile românești din Blaj înflorească alături de cele streine. Dar deoarece în împrejurările de azi micul industriaș ori cât de iscusit ar fi la meșteșugul lui, singur numai cu greu și într'un cerc restrîns să poate manifesta, e neapărat de lipsă ca meseriașii dintr'un sat sau oraș să se grupeze într'o societate, ca în ea și prin ea să se ajute unul pe altul. La noi acestea sunt lucruri noaue, precum și meseria e noaună, dar la alte popoare cu cultură mai veche asocierea meseriașilor e tot atît de veche ca și meseriile, precum ne-a spus părintele canonic Dr. Aug. Bunea în instructivul seu discurs rostit la banchet.

Ceea ce să poate face prin asociere ne-a dovedit-o mai bine reuniunea

meseriașilor români din Sibiu. Tot aceasta reuniune ne-a dovedit însă că la orice fel de de asociere lucrul de căpetenie este și rămâne conducerea. Când aceasta să încredințeze unui om care muncește mai mult decât vorbește, atunci izbânda e asigurată. Spre bucuria noastră, a celor cari socotim că să ne ridicăm în vaza lumii și să ne facem vrednici de recunoștință nu prin protecții sau prin alte lucruri nedemne de timpurile de azi — ci prin muncă serioasă, vedem că meseriașii români în unele centre fac de rușine pe intelectualii noștri, cari în multe locuri își aleg conducătorii după »rang« și după »titluri« nu după merit și vocațiune, chemând la conducerea lor bărbați de aceia, cari au dat dovezi că știu și vreu să muncească.

Astfel au făcut și meseriașii din Blaj când au rugat pe harnicul profesor dl Gavril Precup să primească a le fi prezident, a-le fi conducător. Și iată că după o stăruință împreună de abia 4 ani ne-au putut arăta progrese și izbânzi, cari pe fiecare om de omenie trebuie să-l mulțumească.

Ca un semn al izbândeii dobândite și ca un simbol al admirațiunilor pentru viitor »Societatea« și-a făcut un prea frumos steag albastru de mătăasă fină, cu două panglici roșii, care a fost sfințit a 2-a zi de Rosalii în fața catedralei și în prezenta Ex. S. Metropolitului Dr. V. Mihályi de Apșa, a delegațiunilor (reuniunilor) surori din Sibiu, Sasebeș și Cluj și a unui numeros public distins din localitate și jur. Actul sfințirii l'a săvârșit părintele canonic Dr. Aug. Bunea, care într'o avântată vorbire îl predă prezidentului »Societății« spre grijire și apărare de ori ce pată sau rușine. Adânc emoționat de momentul sublim dl G. Precup îl ia în primire și promite solemn, că atât dânsul cât și ceilalți membri ai Societății își vor face datorința.

După aceasta s'a purces la bătărea cuiele. Primul cuiu l'a bătut Ex. S. Metropolitul, care să îndurase prea grațios a primi patronajul festivităților; după aceea au urmat notabilitățile din Blaj, nașele steagului: D. nele Dr. D. Szabó, V. Precup, văd. I. Pop (sora deputatului Dr. I. Maniu), C. Hodoșiu și E. Trifan, delegații din Sibiu; Sasebeș și Cluj, apoi încă mulți alți reprezentanți de oficii și instituțiuni precum și particulari — cu toții cam vre-o 30 inși. Cu acest prilej s'au făcut frumoase donațiuni în bani în cinstea steagului.

După sfințirea steagului s'a deschis expoziția în spațioasa sală de gimnastică a gimnaziului. La expoziție au expus numai meseriașii din localitate, astfel expoziția să prezentă și condițiuni modeste, dar mulțumitoare și promițătoare pentru viitor. Aranjamentul a fost făcut cu gust și tradează mâna omului priceput în astfel de lucrări, cari în puține locuri reușesc spre mulțumirea celor mai pricepători.

(Va urma).

Devale.

Mai nou.

Răscoală în Perzia.

Neînțelegerea dintre Șahul și parlamentul Perziei și-a ajuns culmea. În parlament câțiva deputați au ținut vor-

biri contra Șahului, pentru că nu respectă constituția. Șahul a cerut să fie estradați aceștia, ceea ce neîmplinindu să, Șahul a pus de au bombardat cu tunurile parlamentul și alte case, în cari s'au scutit deputații. Zidirea parlamentului e o ruină. Sunt la 270 de morți și răniți. Deputații opoziționali sunt înaintea Șahului, încătușați în lanțuri. Răscoala să răspândește.

„MUGURUL“

însoțire economică-comercială în Ibașfalău.

Nimic mai frumos, nimic mai folositor, nimic mai nobil și mai demn de omul liber decât agricultura, exclamă cu toată dreptatea străbunul nostru, marele și neîntrecutul Cicero.

În adevăr, ce poate fi mai frumos, mai sublim și mai încântător, decât a sămăna regulat pe fiecare an, a încredința naturii aceste sămănături, a le vedea desvoltându-se, înflorind, dând fructe și deja după un an de zile a avea și fericirea de a te putea bucura de roadele muncii tale.

Nimic mai folositor decât a întrebuința și exploata forțele naturii, darurile ei, pe care mai adeseori le oferă gratuit.

Toate darurile și bogățiile naturii n'ar avea însă aproape nici o atracție, nici un farmec, dacă nu le-ar oferi natura fără luptă, fără trudă.

Va trebui să știm folosi arma pentru a ne putea folosi de darurile naturale.

De altfel armele de luptă tot dânsa ni-le pune la dispoziție și noi trebuie să știm numai să le alegem pe celea mai bune, să i-le furăm și să profităm de ele.

Știința, fără încetare, caută a scoate din pământ cât mai multe produse, cu mai puțină cheltuială. Inceț dar sigur le înaintează prin toate greutățile, înlătură toate piedecile, până când învinge și pune la dispoziția omului mijloacele cele mai perfecte de a ne folosi de natură și a scoate din ea cu înlesniri din ce în ce mai mari, tot ce trebuie pentru viața și fericirea omului.

Dacă ne-am duce cu gândul într'un trecut nu tocmai depărtat, nu mai mult decât 100 de ani în urmă, am rămânea înspăimântați de cantitatea colosală a produselor ce se scot astăzi din pământ, față cu cantitatea de atunci. Și aceasta deosebire nu se datorește numai faptului, că astăzi cultura s'a întins asupra pământurilor pustii pe atunci, din continentele nouă, ci și faptului, că prin mijloacele date de știință, noi putem scoate astăzi din aceeași bucată de pământ cu mult mai multe produse, decât s'ar fi scos atuncea.

Deci cătră agricultura rațională să ne îndreptăm privirile și activitatea, căci acolo este temelie noastră, acolo este viitorul poporului din această țară.

Românii din Ibașfalău și jur întrunindu-se în ziua de 11 Aprilie 1908 în Ibașfalău, la conchemarea vrednicului avocat Dr. Alecs. Morariu din Ibașfalău, s'au convins că unul câte unul plugarii nu o să mai poată lupta împotriva greutăților de tot felul, pentru că dările și

alte date se înmulțesc din an în an, iar anii răi se succed unul după altul, amenințând viitorul plugarului român și tot odată și al nației cu nimicire, că în lumea comerțului domnește cea mai fățișă luptă pentru trai. Concurenții numai să poată, te ruinează absolut, fără milă sau cruțare.

S'a constatat totodată în aceasta întrunire, că răul ce ne stă înainte nu-l vom putea delătura decât prin unirea puterilor, căci »unde s' doi puterea crește«.

Dealtcum puterea de lucrare a însoțirilor ne o descoperă însăși natura. Singuraticile albine și furnici să dovedesc cât se poate de slabe și lucrul căroră abea se poate lua în socoteală, dar prin unire isprăvesc lucruri, cari pun în uimire chiar și pe omul cel mai înțelept.

Și așa s'a pus bază a însoțirii economice-comerciale »Mugurul«. Despre organizația acestei tovărășii, care urmărește scopul de-a veni în ajutor poporului din acestea părți, cu sfatul, cu pilda bună și după putință cu sprijin material chiar, în celea ce urmează dau următoarele amănunte:

Tovărășia va avea două secțiuni: una agricolă și alta industrială-comercială.

Secțiunea agricolă va desvolta o activitate cu specială îngrijire a intereselor poporului nostru econom, spre a-l lumina și a-l conduce la o mai rațională cultivare a pământului, a vitelor și a poamelor.

În scopul acesta, tovărășia, în puterea statutelor va ținea d'ferite adunări, când într'o comună, când într'alta și va desvolta acolo prelegeri economice pentru popor, va înființa o mică economie de model, la care poporul să poată vedea și în praxă cum se cultivă mai rațional.

Baza acestei economii s'a pus deja prin cultivarea altoilor viței de vie. Încă de pe acuma poate vinde membrilor săi cu prețurile celea mai ieftine. Cei interesați să se adreseze deadreptul, dlui Dr. Alexandru Morariu directorul însoțirii, adv. în Ibașfalău (Erz. ébetvaros).

Secțiunea comercială să va ocupa cu multă îngrijire de afacerile industriale și comerciale. Un larg și bun teren de activitate va avea aceasta secțiune, căci atât industria cât și comerțul vor lua în orașele și satele din jur, un frumos avânt, ridicându-se ca din pământ neguțători români și deschizânduși dughene românești. Îmbărbătarea acestora și îngrijirea de sporierea lor, are să fie asemenea o misiune frumoasă și vrednică.

Tovărășia aceasta are intenția a să estinde în toate ținuturile producătoare de vin. Pân acum în scopul câștigării de membrii s'a ținut adunare în 12 sate din jurul Ibașfalăului și s'au înscris preste 1000 de membrii, dintră cari mulți cu 5—10 cvote.

Căci membrul însoțirii e acela, care subscrie cel puțin una (1) cvotă de 10 cor. Cvota este a să plăti în decurs de un an în patru rate. Spesele de fondare sunt numai 60 bani de cvotă.

Despre drepturile membrilor, cari sunt foarte liberale, voi vorbi în aceasta foaie, cu alta ocaziune, când totodată

voi arăta mai pe larg și țanta după care credem, că vom putea mai bine servi interesele poporului. Acum însă mărturisim crezul nostru a celor grupăți în jurul »Mugurul«-lui, că starea materială a poporului nostru trăbuie ridicată, când însă z'cem starea materială a poporului, înțelegem cultura pământului și creșterea vitelor. Ce folos dacă 100 sau 200 de cultivători exploatează bine și sute de mii cultivători mici fac cultură rea?

Este timpul de a ne gândi cu tot dinadinsul la măsurile necesare pentru a ajunge la înbunătățirea culturii mici. Mediaș la 15 Iunie 1908

Izidor Dopp.

Serate de-ale meseriașilor români.

Sedința literară a 5 a a »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, ținută la 28 Maiu c., a fost închinată drept prinos prevedinței divine, care a încununat pe patronul Reuniunii, pe I. P. S. Sa domnul Arhiepiscop și Metropolit I. Mețianu, cu vârsta numai rar ajunsă de muritori, cu 80 ani, în deplină putere și vigurositate. Președintele Reuniunii, dl Victor Tordășianu, referindu-se la vrednicile I. P. S. Sale, câștigate prin conlucrarea părintească, prin jertfele și interesul, ce-l poartă tuturor așezămintelor noastre, ne-a schițat unele date mai însemnate din viața I. P. S. Sale, arătând între altele interesul mare, ce-l are vrednicul prelat față de clasa meseriașilor și față de Reuniunea noastră. Să cuvine deci — zice dl Tordășianu — să ne asociem și noi credincioșilor, cari rugăciuni pioase au înălțat cătră tronul ceresc, pentru îndelunga viață a I. P. S. Sale!

Cuvintele președintelui nostru au fost însoțite de nesfârșite aclamări la adresa marelui jubilent.

Mult a contribuit la înălțarea actului serbării prelegerile cu schiopticonul, ținute de zelosul profesor A. Bratu și de clericul Ghiță Navrea. Chipurile, datele biografice și schițarea lucrărilor lui George Lazar, V. Alexandri, M. Eminescu, Creangă, Slavici etc., apoi chipurile din răsboiul Ruso-turc-român, ne au îmbogățit cunoștințele despre cei mai aleși bărbați ai neamului.

Un quartet duplu improvizat, ne-a surprins în mod plăcut cu câteva cântări ocazionale; mititica Stănuța Pinciu, a recitat frumos poezia »Aurora«; sodalul lăcătuș I. Pop, a dat un mic, dar succes esamen al ocupației sale din oarele libere cu violina; mititica Amalia Munteanu, a fost de tot drăguță în poeziile »Înainte« și »Limba mea«, predate foarte frumos; învățacelul lăcătuș (maturizantul) Ioachim Sociu, aci cântând din violină, aci tânguindu-se de supărare, că nu toți măiestri țin cu zel la lucrările de înaintare și luminare ale societății noastre, închee cu un apel cald cătră toată suflarea să fim cu mic cu mare la posturile noastre; mititelul Ilie Petrașcu, fratele măestrului croitor Petrașcu, a recitat cu curaj poezia »Iarna pe uliță« de Coșbuc. Cântările frumoase ale binecunoscutului cântăreț I. Stanciu, au plăcut ca în totdeauna.

Sumarele ședințelor administrative, citite de notarul S. Duca, marture ne sunt de lucrarea neîntreruptă, ce se desvoaltă în sinul Reuniunii. După sortarea celor 12 cârticele folositoare, dl Tordășianu, mulțămind dlor Bratu și Navrea pentru prețioasa conlucrare, ne invită la ședința din 25 Iunie n. c.

»Învingătorul.«

Dela Bistrița.

Dacă împrejurările îmi permisera, ca timpul vacanței de vară să l petrec în orașul Bistrița, unde s'a născut marele dascăl și poet Andrei Murășan, îmi țin de sfântă datorință a face cunoscut On. cetitori, după modestele mele puteri — mișcările ce să petrec între românii din acest oraș.

Duminecă în 7 Iunie n. c. pela oarele 9¹/₂, pompoasa și frumoasa biserică gr. cat. din Bistrița era plină de popor și inteligență. Cântările dela a. liturgie au fost executate de corul reuniunii inteligenței române de aici, condus fiind de tinerul și destoinicul Dr. Leonida Domide, medic în Bistrița; iar irmozul »Lumineazăte« — a fost cântat așa de frumos de corul țăranilor, a cărui conducător e harnicul învățător Iuliu Chita. Îmi permit a face observația, că oare nu ar fi mai consult, ca corul inteligenței să fie împreunat cu al țăranilor? Și încă cu atât mai vartos, căci la acest cor s'a observat lipsa de puteri. Ce frumos ar sta drăgălașelor doamne și domnișoare, precum și domnilor a să afla în mijlocul țăranilor, — căci doar menirea inteligenței este de a lumina poporul, precum menirea soarelui este de a lumina suprafața globului pământesc.

La sfârșitul s. liturgii s'a celebrat cu toată demnitatea un părstas întru memoria marelui compositor Ciprian Porumbescu; iar după s. slujbă inteligența și o parte din popor a mers în sala dela hotelul »Gaverbeverein« — unde sa ținut festivalul, și unde dl Dr. Iulian Pop avocat și vice președintele reuniunii, prin câteva cuvinte alese și frumoasă face cunoscută viața compositorului Ciprian Porumbescu, carele în tinera sa etate, abia de 29 ani, spre întristarea întregului neam românesc s'a mutat la celea vecinice — declară ședința de deschisă.

Reuniunea de cântări, a cântat cu multă însuflețire 2 compoziții de a-le lui Porumbescu.

A plăcut mult marșul »Pe al nostru steag« — executat de corul acestei reuniuni, îndulcind inimile celor prezenți. Bine s'a produs și D-șoara Zenovia Trff, care a cântat la pian frumoasa operetă »Craiu nou«, iar Dnii Dr. Iulian Popu (tenor) și Dr. Leonida Domide (bas) acompaniați la pian de dl C. F. Rohrbeck (conducătorul reuniunii de cântări) ne-a delectat prin frumoasa piesă »A căzut o rază lină«. — Nu mai puțin a stors admirația publicului conferența ținută asupra vieții și a operelor lui Porumbescu recitată și esplicată de dl Dr. Victor Onișor avocat în Bistrița, descriind în cuvinte frumoasă și dulci, întreaga viață a lui Porumbescu, pe carele nemiloasa moarte l-a mutat dintre cei vii și din mijlocul neamului său, a cărui geniu a fost așa de timpuriu.

În urmă dl Dr. Iulian Pop, mulțămind publicului pentru participarea și interesul arătat, declară ședința de închisă.

(Va urma.)

Mihail Tătar, inv.

Sfaturi pentru îngrijirea vitelor.

Pentru fiecare economie este de mare însemnătate creșterea vitelor. Partea cea mai mare a capitalului investit în fiecare moșie o reprezintă vitele. De puterea vitelor se folosește economul la lucrarea pământului, la adunarea și căratul roadei. Pentru nutrirea vitelor folosește o parte însemnată a produselor moșiei, din cari astfel trage un folos cu mult mai mare decât dacă le-ar întrebuința ca atari în alt chip. Mai apoi economul se folosește și de gunoiul vitelor pentru a susține și pentru a înmulți puterea pământului, care an de an ne rentoarce din belșug sămânța sămănată. Cu drept cuvânt se poate zice, că valoarea și bunăstarea unei economii o arată numărul și calitatea vitelor, de cari dispune proprietarul. Vitele multe și ținute bine ne pun în stare să ne lucrăm pământul cu pricepere și pe această cale să tragem din el cel mai mare folos. Capitalul investit în vite este cel mai bine plasat, fiindcă dacă dăm vitelor îngrijirea de lipsă, ele ne respătesc ori ce osteneală, căci după cum zice poporul, vita tină să culcă cu un ban și se scoală cu doi. Nici chiar la moșii mari, unde puterea vitelor este înlocuită cu mașini de aburi și chiar și în locul gunoierului se folosesc îngrășăminte chimice, nu ne putem lipsi de vite, deoarece în ori care economie mai obvin fel și fel de lucrări, la cari nu se plătește întrebuințarea mașinelor de aburi și deoarece fără gunoiul vitelor pe lângă întrebuințarea îngrășămintelor chimice la urma urmelor tot nu putem împedea sărăcirea totală a pământului.

Dela vite numai atunci putem avea folos și numai atunci putem aștepta, ca capitalul depus în vite să ne aducă venit corespunzător, dacă grijim bine de ele și le apărăm în contra primejdiilor, cari amenință în formă de nenumărate boale. Ca și la om, așa și la vite, sănătatea este cel mai mare bine, iar binele acesta se poate susține și asigura prin îngrijire bună și prin nutrirea vitelor cu pricepere. Să nu uităm nici când, că este cu mult mai ușor a

ține vitele noastre sănătoase, decât a însănătoși vitele bolnave.

În deosebi la nutrirea vitelor adeseori se fac cele mai mari greșeli și se susțin obiceiuri rele, cari prea ușor s'ar putea delătura. Urmărind cu băgare de samă cauzele de cari se ivesc morburile cele mai dese la vitele noastre, aflăm că aceste morhuri de rind s'au ivit în urma neglijării sau a nutriții fără socoată și cumpăt. Așa bunăoară colica provine dela nutrețul prea rece sau prea fierbinte sau dela nutrețul muceț, cartofi sau napi degerați. Încălcarea stomacului este urmarea nepăsării oamenilor încrezuți cu îngrijirea vitelor, căci pe lângă băgare de samă nu se poate întâmpla ca vitele să capete mai mult nutreț decât este porțiunea obișnuită sau ca să nu capete nutrețul lor la timp potrivit. Umflarea vitelor încă se poate încunjura, dacă nu le lăsăm să pășuneze în locuri, unde cresc plante otrăvicioase, apoi dacă nutrețul, care în stomacul vitelor începe a fierbe se dă în porțiuni mai mici și amestecat cu nutrețuri uscate.

Pe lângă acestea cele mai multe boale provin dela corpurile străine, cari la hrănirea și adăparea vitelor ajung cu hrana și cu apa în stomacul vitelor. Căci nu numai materiile otrăvicioase produc boalele, ci toate corpurile străine, cari ajungând în stomacul vitelor împedecă și conturbă mistuirea nutrețului. Boalele de stomac se ivesc adeseori la vitele economilor, cari preste anul întreg le nutresc numai cu paie de săcară și cu păstăi, fără ca să amestece nutrețul acesta cu alt nutreț mai bun și mai ușor de mistuit, apoi la vitele economilor, cari le prea îngreiază cu lucrul, nu le hrănesc la timp și nu le lasă destulă vreme pentru a mistui nutrețul. Vita chinuită de foame mănă nutrețul cu lăcomie și stomacul ei neputând mistui nutrețul de odihnă, nutrețul nemistuit și grămădit în stomac produce umflarea și îmbolnăvirea stomacului. În grajdurile, unde nu se ține curățenie și rânduială, fel și fel de corpuri străine ajung în nutreț și cu nutrețul în stomacul animalelor. Este ușor de priceput, că astfel de corpuri străine, ca d. e. bucăți de fier, de drot, de

sticlă și multe altele, pe cari nu le poate mistui stomacul vitelor, conturbă mistuirea regulată, dând astfel ansă la o mulțime de morhuri.

Toate acestea se pot însă încunjura și putem asigura sănătatea și dezvoltarea vitelor, dacă grijim de vitele noastre și dacă la hrănirea și adăpostirea lor le ferim de tot ce poate să le fie stricăcios. Să le hrănim deci la timp și nici când să nu le dăm nici prea mult, nici prea puțin, ci totdeauna cantitatea corespunzătoare de nutreț. Să le adăpăm regulat și îndeajuns, dar nici când dacă sunt încintate. Să nu le dăm apă prea rece sau prea caldă, ci apa să aibă totdeauna temperatura potrivită. Să nu le prea încordăm cu lucrul, nici să nu le mănăm la drum preste puterile lor. Nici când să nu le dăm fân sau paie mucețite putrezite, ori pline de praș. Plantele otrăvicioase din fâneațe și pășuni să le stărpim după putință. Să ferim vitele de arșița soarelui, de ploaia rece, și să nu le lăsăm să zacă pe pământul umed și rece. La hrănirea vitelor dela un fel de hrană să trecem numai încetul cu încetul. Să ținem vitele curate, căci curățenia este cerința de căpetenie pentru sănătatea lor. Să aerizăm grajdurile, ca aerul să fie totdeauna proaspăt și curat, însă vitele să nu steie în curent. Pe lângă toate acestea să nu uităm nici când de zicala bătrânilor, că ochiul stăpânului îngrășă vita. De aceea la îngrijirea vitelor ne putem lăsa în nădejdea brațelor și a picioarelor servitorilor noștri, dar nici când și în a ochilor lor. »Econ.«

Nu mâncați lapte nefiert.

Prin cercetările mai nouă s'a adevărit, că laptele nefiert ar fi dând naștere la oftică sau boală uscată. Un doctor vestit povestește, că a fost chemat la o fată de 20 ani, bolnavă de oftică, de care a și murit în câteva zile. Fata trăise în cele mai priincioase împrejurări și nici părinții ei, nici rudeniile mai deaproape nu pătimiseră de oftică. În deșert își bătea doctorul capul să știricească pricina boalei. După mai multe întrebări află în sfârșit, că bolnava fu crescută într'o mănăstire, în

VESELIA.

— Fișa glumească a »Foil Poporului«. —

Țiganii la Vodă.

Nu mai aveau încătrău cioroii. Erau rupți de foame și hotărâră să meargă la Vodă să se plângă, dar ce să vorbească, cum să înceapă acolo? Asta era asta. Să adunare și să sfătuiră și după mult ciorobor s'au înțeles care ce să zică și ce cuvinte mai de seamă și mai înțelepțești să folosească.

Așa sau hotărât, că chiar la intrare pe ușă, în fața lui Vodă, dada al mai bătrân să strige:

Să trăiască!

Al doilea Țigan să zică îndată:

— Măria-Sa!

Al treilea:

Și cocoana Măriei Sale!

Al patrulea:

— Și feciorii Măriei Sale!

Al cincilea:

— Și tot neamul Măriei Sale!

Și așa pe rînd fiecare ciorpandel câte o vorbă, — doară vor ține minte mai bine, și nu s'or incurca.

Se puseră pe drum și sosiră preste puțin la Vodă.

Când li se dădu drumul să între în odaia lui Vodă, bietul dada nedepins a umbla pe covoare, se împedecă chiar dela ușe și începu a înjura cum e obiceiul Țiganului:

— Fir'ar al dracului. . .

— Măria-Sa! — strigă repede al doilea danciu.

— Și cocona Măriei-Sale! strigă al treilea!

— Și ficiorii Măriei-Sale!

— Și toate neamurile Măriei-Sale! strigau alții.

Drept răsplată Țiganii au mâncat-o bătaie sfântă în curtea lui Vodă.

Mărunțișuri.

Strică mînzul. Odată un Țigan mergând pe drum în spre casă, găsi în drum o potcoavă de cal, o luă și ajuns acasă, o arată nevastei zicând: »Hei! fa, uite norocul, fuse în drum, ia-o și o pune bine, acum ne mai trebuie trei și calul.« Atunci Țiganca zise: »Dar nu un cal, mă cioroiule, mai bine o iapă, care să ne facă apoi un mînzulic.« Danciu de colo zise: »da da, dada un mînzulic să ne facă iapă și eu să încălec pe el.« Atunci

Țiganul amenință pe danciu cu barosul zicând: Fugi, alurisitule, că strici mînzul, că încă e tânăr.

Să-1 urmeze. Negustorul Capsec se plîngea că băiatul lui nu vrea să învețe carte.

— A rămas a treilea an repetent în clasa I: nu e bun de nimic!.. se plîngea el unui prieten.

— Și ce face cu aceasta? Par'că e lipsă să fie iscusit? O să-1 pui să urmeze cu negustoria d-tale. . .

La vamă. Un țaran cu un car plin de saci, tras de niște cai slabi și obosiți de drum, ajunge la vamă.

— Ce ai în saci? întrebă vămășul.

Țaranul se apropie și-i spune ceva la ureche.

— Mai tare, că n'auz.

Țaranul se apropie mai mult și-i spune tot încet:

— Am ovăs, d-le.

— Și de ce spui așa încet?

— Ca să nu mă auză caii?

care în curs de 4 ani nu mai puțin decât 13 școlărițe au fost atinse de ofiță, murind 6 din ele. Cercetările făcute au dovedit, că vaca, dela care să ducea laptele pentru școlărițe în timp de mai mulți ani, a fost ofticoasă și diregătoră a trebuit să oprească vânzarea cărnii ei. Medicul susține deci, că ofița a putut trece în trupul școlărițelor numai prin baccilele ofiței, aflătoare în laptele acelei vaci. Sub numirea de baccile să înțeleg un fel de vermuleți din samă afară mititei, cari să văd numai cu sticla măritoare, despre cari doctorii zic, că ei ar fi pricinuind deosebite boale, între cari și ofița.

Este anevoie și adese peste puțință să știm, dacă cutare lapte să trage sau nu dela o vacă molipsită de ofiță, mai ales când avem de a face cu lapte cumpărat. Să află totuș un mijloc de scăpare împotriva molipsirii prin lapte dela vaci bolnave de ofiță sau și dela altceva, și acest mijloc este să fierbem laptele bine și timp mai îndelungat. S'a adeverit adecă, că prin fierbere sămânța vermilor amintiți să nimicește cu desăvârșire.

NOUȚĂȚI.

Biserica românească în Viena. În Viena s'a întemeiat o însoțire, cu numele: Societatea română ortodoxă iubitoră imperială, cu scopul de-a ridica în Viena o biserică ortodoxă română și un internat pentru studenții săraci dela școlile din Viena. Societatea și-a ales comitetul în 30 Maiu 1908. Prezident este dl Alexandru Lupu, general în penzie, iar ceilalți membrii sunt cei mai distinși fruntași români din Viena. Atragem luarea aminte a publicului nostru asupra acestei societăți, rugând pe oamenii cu dare de mână a o sprijini.

La fondul „Victor și Eugenia Torășlanu pentru înzestrarea fetelor sărace» au mai dăruit: dșoara Silvia Jourca (Rășinari) 20 bani, Pantaleon Lucuța, membru onor. al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu» 1 cor, dșoara Dorica Stefan 20 bani, doamna Mișu Popp născ. Raicu (Sibiu) 1 cor.

Al 126-lea. Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu» a solvit ajutorul statutar după răposatul membru Ludovic Bányai, fost măcelar.

Acesta este al 126-lea caz de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Taur sălbatic. În comuna Atia din Sătmăr un taur sălbatic a omorât doi oameni, străpungându-i cu coarnele.

Otrăvit. În Panciova a răposat nu de mult Costa Nicolici. Cineva a făcut arătare la judecătorie că Nicolici a murit otrăvit. S'a desgropat mortul și doctorii au constatat otrăvirea cu arsenic. Fiind bănuțită soția lui, a și fost prinsă și a mărturisit, că ea a otrăvit pe Costa, fiindcă trăiau rău.

Poporațiunea Australiei. Statistica cea mai nouă, publicată acum, ne arată că numărul populațiunii din Australia a fost de 4.197.037 de suflete în 1907, cu 77 mii mai multe ca în anul premergător. Din aceste 12514 sunt oameni imigrați.

Processul dlui Dr. I. Gall. »Telegr. Rom.» serie: Am fost scris la timpul său, că Sărbii, prin delegațiunea lor congresuală, au intentat proces Ilustrității Sale dlui Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților, reclamând partea de avere rămasă dela răposata sa soție Catarina Agora pe seama bisericii sârbești, cu toate, că partea aceasta de avere a fost predată judecătorește Ilustrității Sale, pe baza unui contract de ereditate, compus în toată regula. Tribunalul din Timișoara a respins pe Sărbii cu cererea lor. Tot așa și tabla regească

din Timișoara. Acum primim știrea din Budapesta, că înalta Curie, în 16 Iunie nou, a întărit sentința forurilor inferioare judecătorești. Ne bucurăm, că marinosul binefăcător al bisericii noastre a scăpat odată de șicanele și supărările pricinuite de coreligionarii noștri sârbi.

Pentru meseriași. În Cugir, comitatul Hunedoarei, este lipsă de un rotar și un măsar. Satul e mare și lucru mult, iar lemne pentru lucru să află întotdeauna. E un loc bun acesta pentru un rotar și un măsar și cine are voie să se adreseze la dl Ioan Cirlea (p. u. în loc).

O fundație. Repozatul Andrei Frâncu, fost prezident de senat la Curie, a lăsat moșia sa din Buzaș, Ciumeni și Dăbuceni (com. Solnoc-Dăbâca) ca fundație în administrarea capitului din Blaj, pentru a să ajutarea școlile din întreaga metropolie. Fundația face la vre-o 140 mii cor. Dacă școlile conf. gr.-cat. s'ar statifica, sau nu s'ar admite în ele limba română ca limbă de propunere, sau din ori ce cauză venitul fundației nu s'ar putea întrebuința pentru subvenționarea școlilor numite, din venitul fundației se vor scoate cărți populare scrise în limba română și se vor înființa și susține biblioteci populare, iar dacă nici asta nu s'ar putea, se vor împărți stipendii dela 200—600 cor.

Fapta aceasta să laudă ea pe sine.

Fată tăclunară. În Apoldul-mare s'a iscat de mai multe ori foc în vremea din urmă. Așa în ziua de Paști s'a aprins și a ars jireada de paie a lui Ioan Glatz; în 18 Maiu iarăș a ars șura și grajdurile lui Rohrsdorfer în preț de vre-o 1500 cor.; în 11 Iunie s'a aprins și a ars șura și grajdul economului Rieger. Acesta însă a zărit pe servitoarea cumnatului său cum a umblat pe la șură pe furis tocmai atunci. Luată de scurt fata, cu numele Maria Schmidt, a mărturisit, că ea a dat focurile pomenite mai sus și așa a fost arestată și dusă la Sibiu. Să crede, că fata nu e în toate mințile, suferind de piromanie (nebuie de-a vedea foc).

Un jubileu. Deputatul maghiar Madarasz Jozef, cel mai bătrân membru al dietei ungare și-a serbat jubileul de 60 ani, de când a fost ales deputat dietal la 1848.

Furt în biserică. În biserică românească din comuna Clopodiv, au intrat niște răufăcători, nedescoperiți încă, furând toate lucrurile prețioase precum și câteva coroane.

Trist lucru, când nu sunt cruțate nici locașurile sfinte.

Bancnotele noue de 20 cor. La 22 crt. Banca Austro-ungară a început cu punerea în circulație a bancutelor noue de 20 coroane, de culoare albastră și datele dela 2 2 Ianuarie 1907. Bancnotele vechi trebuie date băncii spre plată sau schimbare până la 30 Iunie 1910. După terminul acesta Banca Austro-Ungară mai primește bancnotele vechi spre schimbare numai încă până la 30 Iunie 1916, după care termin obligamentul Băncii Austro-Ungare de a primi ca plată sau a schimba bancnotele vechi înceată.

Congresul Ligii Culturale a fost ținut anul acesta la Rusalii în Galați. Au fost aleși în comitetul central următorii dni: Petre Grădișteanu, Sava Șomănescu, Virgil Arion, Ioan Țetzu, N. Iorga, Toma Dobrescu, Dim. Onciu, principele Brâncoveanu și general Balaban. Dl Sava Șomănescu a oferit din prilejul acestui congres 3000 lei pentru fondul Ligii, 1000 lei pentru capela română din Viena și 1000 lei pentru opera de propagandă națională. Congresul a trimis câte o telegramă Regelui Carol, poetului Björnson și Gazetei Trans.

Examenul de maturitate dela liceul din Blaj, după cum scrie »Unirea», s'a sfârșit Sâmbătă în 13 Iunie n. A durat o săptămână încheiată. Examenul s'a ținut sub prezidiul dlui Kuncz Elek director școl. suprem în Cluj, fiind de față afară de profesorii gimnaziali, Rev. Ales. Uilăcan, ca exmisul Prea-veneratului Conzistor metropolitan. La exame-

nul verbal au fost admiși toți elevii, adecă 49 inși. Dintre aceștia au fost decretați de maturi cu foarte bine 4: Rusu Octavian, Roșcău Dumitru, Măcelar Alesandru și Dănilă George; cu bine 14: Andrea Alesandru, Bian Eugen, Borșan George, Dancu Vasile, Fatu Ioan, Groza Teodor, Lupean Octavian, Mioc Ioan, Nicolae Leon, Podoabă Augustin, Ramonțan Enea, Rus Vasile și Vescan Nicolae; dintr'un obiect au căzut nouă; iar 22 au fost declarați de maturi. Pe un an nu a fost respins nici unul. Rezultatul a fost în general foarte mulțumitor.

O luptă cu urșii. Foile norvegiene istorisesc o luptă pe viață și pe moarte ce au avut-o în nordul Norvegiei, doi vânători tineri Olav Dal și Tarald By cu niște urși.

După spusele vânătorilor noaptea era luminoasă astfel, că puteau să observe figurile urșilor. Ei zăriră pe unul și traseră asupra lui, dar nu-l nimeriră. Ursul fugi în tufiș. Olav și Tarald se luară după el. Deodată se pomeniră în fața lor cu o ursoaică. Pe când Olav o trânti pe aceasta la pământ cu întâiul foc, Tarald trase un glonț asupra celui alt urs nimerindu-l de astădată. Bestia rănită să retrase iar între copaci, când vânătorii se reîntoarsă la locul, unde căzuse ursoaica, auziră un muget înfundat; în aceeași clipă ursoaica rănită se aruncă asupra lui Olav, și-l înhăță cu labele. Tarald, care se afla la o depărtare de vre-o câțiva metri, trase un foc. În loc să lovească însă ursoaica, nimeri pe tovarășul său într'un genunchiu. Cuțitul i-se înțepenise în teacă și astfel se repezi ca pumnii asupra ursului, care începu să sară pe rând, când asupra unuia, când celui alt vânător.

Tarald lovit de ursoaică căzu la pământ, ea se puse peste el, iar Olav sări în spina-re ei. În sfârșit Olav izbuti să-și încolăcească brațele în jurul gâtului ursului și încordându-și toate puterile, să-l tragă de pe tovarășul lui. În chipul asta Tarald scăpă și se ridică în picioare. Pe când Olav strângea în brațe ursul, cel alt izbuti să-și scoată cuțitul din teacă și-l implantă în inima bestiei, care muri.

În această luptă Tarald se alesese cu mai multe răni, pe când prietenului lui va trebui să i-se taie piciorul în urma împușcături primite din greșală.

Starea sămănăturilor. Despre starea sămănăturilor să vestesc următoarele: În jurul Aradului ploaia din săptămâna trecută a fost foarte binefăcătoare, cu deosebire s'au îmborsit livezile. Viile sunt foarte frumoase și promit roadă îmbelșugată. Sămănăturile de toamnă vor da roadă slabă, primăverile o roadă mijlocie bună.

Pe la Oradea-mare sămănăturile stau bine, dela spicoase se așteaptă roadă mijlocie, dacă nu va face pagube rugina. În hotarul dela Lita rom. s'au ivit lăcustele de Marocco.

Pe la Panciova să așteaptă 6 măși metr. de iugăr dela grâu. Ovășul e slab. Cucuruzele să desvoaltă frumos.

Pe la Timișoara e mare lipsă de ploaie, altcum bucatele vor fi slabe.

Pe la Sibiu și împrejurime a fost ploaie săptămâna trecută, ici-colea cu grindină, care a făcut pagube. De atunci e de nou căldură mare, care uscă totul și sufer mai mult sămănăturile de primăvară și legumile. Duminecă noaptea și Luni cerul a fost înorat, dar ploaie puțină, deși ar fi mare lipsă.

Din rapoartele întrate la ministerul de agricultură reiesă, că roada, ce să așteaptă va fi cam slabă. Unde pământurile au fost bine lucrate, sămănăturile au suferit mai puțin. Căldurile au stricat mult, dar să poate încă mult direge, dacă vor fi ploii bune. Ploii au fost, dar în unele părți neîndestulitoare, iar cu ploile au bătut grindină în multe părți. Dintre ținuturile noastre mai slab stau sămănăturile în văile Murășului și Crișurilor, unde a dăinuit mai mult seceta. Rugina a făcut pagube mai mici, dar mai mult a stricat opșiga, cu deosebire pe Alföld. Pagube fac și vermii în bucate, dar mai puțin.

Rezumând să poate zice, că o vreme mai priincioasă poate tocni sămănăturile, unde nu sunt încă deplin desvoltate, apoi viile și pometele, încolo nu să pot tocni bucatele, decât în calitate (buneșă).

Al XXIV. anuar al institutului pedagogic-teologic »Andreian«, din Sibiu pe anul școl. 1907/8 publicat de Dr. Eusebiu R. Roșca, director, a eșit și ni s'a trimis la redacție. Cuprinde: 1. Contribuțiuni la istoria culturală și politică a epocii lui Șaguna» de Dr. I. Lupăș. 2. Știri școlare și cronica institutului. Din aceste din urmă între altele vedem, că numărul profesorilor a fost de 10 pe lângă alți ajutători. Numărul elevilor imatriculați a fost teologi 115, pedagogi 111, în total 226.

Cazul de moarte. In 8 Iunie a reponat în comuna Simon (Bran) fruntașul Nicolae Enescu, în vârstă de 91 de ani. Repozatul s'a bucurat de mare vază în comuna sa și în împrejurime.

— Văd. Maria Dr. Ceușianu n. Nicolau ca soție, Olimpia, Felicia și Alexandru ca fice și fiu și văd. Maria Ceușian n. Cornoș ca mamă, în numele lor și a tuturor consăngenilor cu inima zdrobită de durere aduc la cunoștința tuturor cunoscuților trecerea la celea eterne a mult iubitului, prea bunului și neuitatului lor soț, tată și fiu Dr. Alexandru Ceușianu, medic, membru al »Asociațiunei«, vicepreședinte al institutului de credit și econ. »Murărașana«, etc. Întâmplată după lungi și grele suferințe Duminecă în 21 Iunie 1908 la 3 ore dimineața, în anul al 54-lea al vieții și al 24-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpului nostru defunct s'au așezat spre eterna odihnă Luni în 22 Iunie c. în cimiterul bisericeii gr.-cath. din Reghin.

Mersul trenului pe linia Küküllőszeg-Praid. Trenurile de persoană 8302 și 8301 care acum merg de trei ori pe săptămână între Küküllőszeg și D. Sânmărtin și dintre cari cel dintâiu pleacă dela Küküllőszeg dimineața la 9 ore 11 minute la D. Sânmărtin, iar celalalt sosește la Küküllőszeg la 12 ore 38 minute din zi, începând din 20 Iunie și până în 15 Septembris vor merge în fiecare zi între Küküllőszeg și Praid. Dela 16 Septembrie încolo vor comunica apoi aceste trenuri iarăș numai între Küküllőszeg și D. Sânmărtin și numai de trei ori pe săptămână, anume în fiecare Luni, Miercuri și Sâmbăta.

La institutul Oteteleșan dela Măgurele din România (județul Ilfov) să primesc cu începerea anului școl. viitor 16 eleve, fetițe sărace între vârsta 12—14 ani, cu pregătirile, ce să de în scoalele primare din România. Cursul ține 5 ani de studiu și unul de practică. Fetițele sunt supuse unui esamen de primire. Să admit la concurs și fete din afară de România, fără esamen de primire. Cererile au să fie înaintate până la 5 August st. v. la Academia română.

Esămen. Am primit un raport despre esamenul dela școala gr. cat. din Alba-Iulia, pe care însă nu-l putem da decât în nrul viitor, neavând loc în cel de azi.

Revizuirea unei pări. In pâra țiganilor osândiți pentru omorul din Dános, să va face o schimbare. Bătrânul Șurányi, capul bandeii, a făcut zilele trecute o destăinuire de felul, că dintre Țiganii osândiți numai trei inși au luat parte la omorul din Dános, ceilalți au fost din banda Orbán și sunt liberi. N'a spus-o aceasta mai curând nime, căci s'au temut de răzbunarea Țiganilor. Acum însă el o spune, simțind că va muri în temniță și așa voiește să-și ușureze sufletul. Mărturisirea aceasta a lui Șurányi a produs o vie mișcare între apărători, cari voiesc să ceară acum revizuirea părei.

Preacuvloșia Sa domnul Dr. M. E. Cristea, din prilejul hirotesirei sale întru protosincol, dăruiește »Fondului jubilar Nicolae Cristea pentru monumentele bărbăților bine-meritați ai meseriașilor« suma de 10 cor.

Hărții de pără dispărute. Din Sighețul Maramurășului să scrie, că partidul independist de acolo a ridicat la minister acuză (pără) împotriva vicespanului Szabó Sándor, scoțându-i la iveală mai multe neregularități. Ministrul Andrássy a provocat pe șpanul Perényi să trimită scrisorile, ce să amintesc în acuză, dar scrisorile au perit, au dispărut fără urmă. La comitat e mare scârbă și năcaz din pricina aceasta.

Din suferințele învățătorilor noștri. Comisiunea administrativă a comitatului Sătmămar a suspendat din post și a pus sub cercetare disciplinară pe învățătorul Victor Murășian, pe cuvânt că s'a purtat necuvincios față de inspectorul regesc, cu prilejul unei visitațiuni de școală, ținută din partea acestuia.

Reîntorși acasă. Din Fiume să scrie că cu un vapor italian au sosit la Genua 365 de emigranți din Ungaria. Dela Genua au plecat cu toții cu un tren la Fiume și de aici acasă. Pe drum au murit dintre ei doue femei.

Adunările noastre culturale. »Asociațiunea« din Sibiu își va ținea, cum știm, adunarea generală în Șimleu. S'au fixat zilele de 7 și 8 August n. pentru adunare și serbări, iar 9 August n. (Dumineca) pentru excursiuni (la mormântul lui Bărnuț etc.)

Adunarea Societății pentru fond de teatru român să va ținea în Oravița mont. Oravicenii sunt ocupați cu pregătirile. S'a hotărât a să juca »Șezătoarea«, frumoasa icoană populară cu muzica de Tib. Brediceanu, care s'a jucat în Sibiu, la serbările întru amintirea lui C. Porumbescu.

In amintirea lui Porumbescu. Am spus în nrul trecut, că reprezentația teatrală dată în Sibiu Luni sara, s'a repetat cu succes deplin Marți și Joi, săptămâna trecută. Drept întregire a raportului nostru mai dăm următoarele: Pieza cea dintâiu »La șezătoarea« e o icoană din viața poporului nostru. Acțiunea să petrece în Săliște, în o șezătoare. Pieza, atât teatral, cât și muzica de dl Tib. Brediceanu. e frumoasă, românească. Acțiunea să petrece în casa Mamei Dumitra (d-șoara T. Bogdan), unde s'au adunat fetele la tors, la cusut și la alte lucruri. Rolurile principale le-a avut Ileana (d-na Veturia Tritean) fata îndrăgostită de Sorin (dl C. Rădulescu), Radu (dl S. Roșca), care a cântat cu mult simț; rolul bătrânului glumeț l-a predat cu mult talent dl Iuliu Enescu; alte roluri au mai avut Mărioara (d-șoara A. Voilean) și Stan (dl G. Navrea) povestitorul isteț de anecdote și găciturii.

In »Craiu nou« (Luna nouă) operetă compusă de C. Porumbescu, au avut roluri următorii: Moș Corbu, cimpoier bătrân (dl C. Ghișe), Bujor (dl Iuliu Enescu), Leonaș (dl Sofroniu Roșca), ispravnicul (P. Curea), Anica nepoata ispravnicului, (d-na Lucia Barbu) și Dochța (d-na Veturia Tritean).

Pe când în cea dintâiu au strălucit costumele săliștene, în a doua acțiunea petrecându-să în România, au fost costume frumoase de acolo. Diletanții s'au achitat escelent de rolurile lor. In deosăbi dna Triteanu, dna Barbu, Iuliu Enescu etc. iar ca dirigenți dnii Tib. Brediceanu și A. Bena. —

Școala din Rășinar. A apărut și ni s'a trimis: Anuarul III. al școalei populare române gr.-or. din Rășinar, pe anul școl. 1907/8 publicat de Moise Frățilă, director. Anuarul cuprinde o Cuvântare, rostită de dir. școalei la producția școlară dată în amintirea lui Șaguna la 30 Nov. 1907. și date școlare. Din aceste amintim hotărîrea comitetului par. despre urcarea salarelor conform legii lui Apponyi și hotărîrea reprezentanței comunale în privința aceasta; Cronica școlară etc. Numărul învățătorilor a fost de 7. Numărul tuturor elevilor, împreună cu școala de repetiție, a fost de 579.

Ploaia. La încheierea foii primim știrea că în părțile nordice ale Ardealului, îndeosebi în comitatul Clujului, apoi și în alte locuri a plouat bine pretotindinea. Asemenea a fost ploaie bună în Sibiu și împrejurime, începând de Miercuri dimineața și căldura s'a stămpărat. Prin Ardeal ploaia ajută încă și grâului, care acum să coace.

Așezământul meteorologic prezice pe zilele aceste următoarele: Stămpărarea căldurii și în mai multe părți ploaie cu furtuni.

Mare nenorocire. Pe o pustă din apropierea Kecskemétului (Ungaria) s'a întâmplat o mare nenorocire. Szabo Sándor a plecat pe mai multe zile la lucru, lăsându-și acasă nevasta tină și trei copii mici. Femeia, nu

mult după plecarea bărbatului a căzut jos în ușa cuhnei și a murit, închizând ușa cu trupul ei. Copii, dintre cari cel mai mare de 5 ani și cel mai mic în leagăn, nu s'au știut ajuta, decât plângând de firică și de foame. O zi și doue noști au stat așa, când vecinii — cari pe puste sunt depărtați — au spart ușa. Cei doi copii erau leșinați pe trupul mamei-sii, iar cel din leagăn trăia încă, dar în curând a murit. Medicii au constatat că femeia a fost lovită de gută, iar copilul din leagăn a murit de plâns și de foame. Cei doi copii mai marișori poate vor fi mântuiți.

Protopopul Beiușului. De protop gr. cat. al Beiușului a fost numit dl Coriolan Ardelean, archidiaconul Sătmămarului și fost profesor în Beiuș.

Și-a ucis familia. In comuna Săregres (Ungaria) săptămâna trecută Joi, un econom beșiv, Biró Lajos, și-a ucis în chip tiran femeia și 4 fetițe. Biró la început a trăit bine cu femeia, dar în urmă s'a dat beșiei și au început certele între ei. Anul trecut Biró s'a dus la America. Cineva i-a scris, că femeia își ține draguț. El a venit acasă și și a bătut rău nevasta, care s'a dus cu fetele la părintii ei. Joi săptămâna trecută Biró apoi a atacat pe femeie și a străpuns-o cu un cuțit și cu revolverul și-a pușcat copiii, apoi a fugit în vii și s'a rănit și el voind să se omoare, dar a fost prins.

Să poate căpăta în tot locul

Kalodont

9 23—41 a lui Sarg

orează de diatei neînconjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRATIEI

E. C. p. în R. Poezia din urmă e variantă, dar frumoasă. Să publică în curând toate și apoi și altele eventual. Mulțumite.

Devale. E imposibil totul în nr. de azi. Vorbirea vine în cel viitor. Mulțumite.

T. Z. în M. Oș. Trimite banii, dar și porto 20 bani și le vom expeda.

Măgărei. Ți-am scris. Trimite-le în grabă.

I. A-u în Mierc. Vom căuta și-ți vom răspunde tot aci.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Henric Maltzer.

Pentru copii

Kufeké

și oameni mari

Mijloc escelent de nutrire pentru copii sănătoși și bolnăvicioși, în desvoltare rămași îndărăpt, fie de ori-ce etate. Promovează formațiunea de mușchi și oase, ferește și delatură, ca nici un alt mijloc diarea, mănarea foalelui, catharul de intestine etc.

»Der Säugling« (»Copilul de țică«) broșură instructivă, să poate căpăta în locurile de vânzare sau: la R. Kufeké 175/2. 4—5

Hotelul de cură Altvater Freiwaldau Gräfenberg, Silezia austriacă

stabilimentul cel mai perfect

Cură dietală a lui Schrott în Lindewiese

pentru toate procedurile curei de apă

Boale mutabile sunt eschise.

Prospecte dela direcțiune. 94 10—10

NOXIN

Cea mai bună
Cremă
pentru ghete.

Cu patent
Chelle.

Să capătă în toate prăvăliile mai mari

The „NOXIN” Co,

Londra:

E. C. 57 Chiswell Street

Paris: 57 16-50

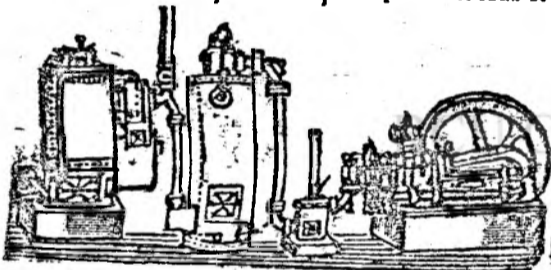
125. Rue Montmartre.

Wiena XVIII. x.:

Willy Welngärtner
Simpler Strasse 13.
Telefon 22149.

Budapesta, VI.:
Brüder Hochsinger.

Cea mai mare garanță! Condiții de plată favorabile!

Pabrica de
motoare = **A.-G. DRESDNER**

una din cele mai vechi și mai mari
fabrică de motoare

cele mai perfecte
durabile
precize și sigure
care funcționează
cele mai ușoare de mână

Motoare și locomobile de gaz sugativ
de benzin
de gaz
de ulei orod
de acetylen

Reprezentanța generală și depozit:

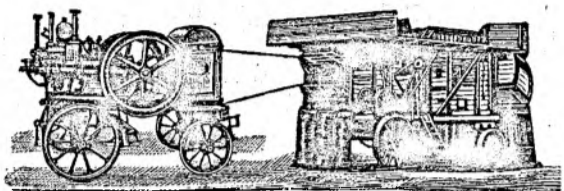
GELLÉRT IGNÁCZ és Társa

Budapesta, Teréz körút 41. — Telefon Nr. 12-91.
125 4-20

Cea mai bună
probată și ieftină forță motoră pentru agricultură și industrie.

Motoarele, locomobilele-Petrolin ale lui Bernhardt

lucrează pe jumătate mai ieftin ca mașinile cu vapor și nu recer mașinist censurat, să pot
instala liber de concesiune, absolut sigure de funcționare, nu fac fum, nici scrum, n'au miros

Instalații de gaz sugativ

dela zece până la 100 putere de cai.
Cea mai ieftină putere motoră din timpul prezent.
Dela 0.8 până la 3 fileri pe oara
de puterea de cal.

Fabrică de motoare și mașine.

G. BERNHARDT FII

Viena, XII. strada Schönerbrunn 173/U.

104 8-12

Reprezentant: Iosif Liedler, atelier de mașine, Sebeșul săsesc (Szászsebes) în Transilvania.

Intre alții mașinile noastre motore să pot vedea la:

Ioan Fulea și consoții în Răhau (I. Sebeșul-săsesc), garnitură de îmblătit (4 HP). Madar Rezső,
Sand P. Mihold 2 garnituri de îmblătit (9 PS), domeniilor I. Gustav conte de Ehrenfels, direcțiunea
Bizovac, Slavonia (6 PS), Ioan Buso, Morva Liesko, 3 HP, garnitură de îmblătit, Varenits Mátyás,
Köpcseny, Ungaria 9 PS garnitură de îmblătit, etc. etc.

GODDAM!

In fine un leac pentru ochii de găină, cu efect rapid și sigur, americ. Patent

Inele pentru ochii de găină ale lui

Cook & Johnson

1 bucată 2D fileri, 6 bucăți I Cor. per poștă 20 fil. porto.

Să capătă în toate farmaciile din monarhie, cum și drogheriile-medicinale
120 4-5

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA”

din Sibiu

10 25-52

— Intemeiată la anul 1868 —

in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

in toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asi-
gurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

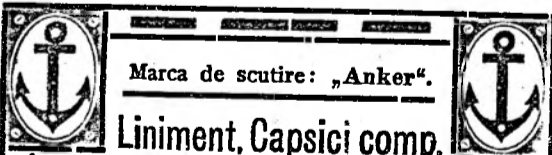
Valori asigurate contra incendiului: 95,816.412 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278,88 c. pentru capitale asig pe viață 4,028.113,12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajul I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela
sabagenții din toate comunele mai mari.

Marca de scutire: „Anker”.

Liniment, Capsici comp.

Mijloc de substituire pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult veritat, care
să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
— la podagră reumatism și răceli. —

Atenție. Din cauza imitațiilor de mai puțină
valoare să fim la cumpărare cu grijă
și să cumpărăm numai sticle originale în
ștulele cu marca de scutire „Anker” și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40
și C. 2- — să află gata aproape în toate far-
maciile; depozit principal la Iosif Török,
farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Goldenen Löwen” în Praga.

Strada Elisabeta Nr. 5 nou

Espediție zilnică. 212 38-40

Pentru scopuri de edificat recomand depozitul meu bogat asortat în:
Traverse Fer U, șine vechi de cale ferată, fer
— model (façon), rude fer-cheie (la păreți).

Cement pe lângă instru-
mente și unelte pentru
lucrătorii de beton.

Tinichea de zinc, tinichea neagră, tini-
chea trasă cu zinc și cusutor.

Sfredele de pământ și de fântâni.

Place de izolat, Pappă de coperiș.
Sărme de zinc. — Impletituri de sarmă.
Sărme de gard, cu țapușele. Rude pentru grații

Impletituri de trestie
pentru stocaturi.

Depozit nou și bogat asortat în adiustamente de zidiri.
Sobe de fer vărsat și cuptoare de căhale.

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

Recomand p. t. publicului **depozitul meu bogat, bine asortat de**

Cruci și monumente de morminte

din diferite soiuri de **marmoră, granit, syenit, labrador și peatră de nisip** (gresie) cu prețuri **moderate**.

Mai departe mă ofer a face și restaura tot felul de lucrări de zidărie din **brânșă mea**, pe lângă asigurarea de serviciu prompt și prețuri ieftine.

Schițe și preliminară de spese stau la dispoziție franco.

Cu dinstinsă stimă

105 7-10

Albert Klingenspohr, sculptor și măiestru pietrar
Mediaș, filiala: Sibiu, strada Trei-stejeri 5.

Săpun de lapte de crin Steckenpferd

de Bergmann & Co, Drezda și Teschen a/E.

este și rămâne, conform scrisorilor de mulțumită ce sosesc zilnic, cel mai cu efect dintre toate săpunurile medicinale contra pișturilor cum și pentru dobândirea și păstrarea unei piei delicate, moale și un teints rosaceu. Prețul unei bucăți 80 fil. Să afle în toate farmaciile, în drogherii, parfumerii și negustorii de săpun și locale de frizeri.

102 49-50

PRAFUL-TIRGRAM,

este singurul mijloc, care pustiește **rapid și radical toate insectele**; în sticlă să capătă cu 30-60 bani, 1 și 2 coroane.

TINCTURA TIRGRAM

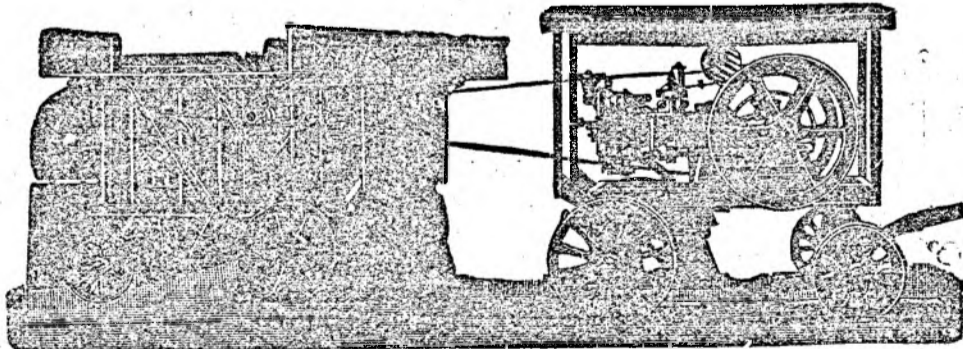
numai contra **stolnțelor**, în sticle să capătă cu 40-80, 120, 260 și 5 cor. în toate drogheriile mai bune, în băcăni și în negustorii de vâpșe, unde sunt afișate placate-tirgram. Să ne

notăm numele: **»TIRGRAM«** Fabrica: **Bpesta, IV. strada Károly-utoza 1.**

759 18-20

Osers și Bauer fabrică exclusiv de motoare

Budapesta, VI., Podmaniczky utca 18, — Viena XX. Dresdner strasse 81-83.

35 17-52

Locomobile cu benzin

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mână cea mai ieftină d'în prezent! Spese de mână pe oară, după puterea de cal 2-3 till. Mai multe sute de aranjamente în mână! Condiții de plată favorabile! Fabricațiune solidă, de primul rang! Cu prețurant și preliminară de spese servim gratis.

In timpul din urmă am furnisat mașini următorilor:

Schloșz Ioan & soți, Sas-Veseuș 8 HP aranjam. de imbl. Pap János, Iháros-Berény 8 HP aranjam. de imbl. Nagy I. Pavel, Boglár 6 HP aranjam. de imbl. Takács Imre, propriet. de moară, Pásztó 76 HP aranjam. de imbl. Stenger Vilhelm, propriet. de moară, Topolovețul mare 50 HP aranjam. de imbl. Rosmann Samoil propriet. de moară, Mociu (com. Cluj) 40 HP aranjam. de imbl. și în alte numeroase domenii.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurimei din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără șfială și cu încredere năcăzurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcăzuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al D-rului PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr. bații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țeve, beșică, nervi și șira spinărei, începuturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea putere, bărbătești (impotenta), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și șire separată. In ceaca privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință să retrimite fiecăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 orep. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákóczi ut. 10. 18 17—

O mașină de scărmanat

lână (lup), este d: vânzare ieftin, la WILHELM CONNERTH, SIBIU
Strada Gușterii Nr. 53.
136 2-2

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie națională, cură de zăr și lapte

DORNA

In Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței-aurii, 14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liouv.

Palate monumentale de cură, laboratoriu balneologic, apaducte din isvoare alpine, canalizație, lumină electrică, pavilion de izolare, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boale de nervi, boale femești și cele de inimă, la anemie arteriosclerosă și exudate. Prospește gratis. Informațiuni medicale să pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel. 114 6-15

Muncitori!

23 18-20

Din câștigul vostru săptămânal nu puteți pune la o parte nimic! Vreau să vă ofer ocașiune, prin care fiecare muncitor inteligent, fără turburarea ocupațiunii, poate câștiga în fiecare lună deosăbi câte 50 cor. In fabrici mai mari câștig lateral dublu, chiar și triplu. Conducătorii (Vorarbeiter, elönmunkások) sunt preferiți. Nu este absolut nici un rizic contractual. — Să se înștiințeze numai de aceia, cari sunt în lucru la fabrici sau întreprinderi mai mari, sub marca: **»Gesundes Unternehmen 1000«**, la urmașul lui M. Dukes, Expediție de anunțuri în Viena, I., Wollzeile 9.

Nr. 618/1908.

138 1-2

not.

Publicare.

Subscrisa primărie comunală din Colun (comit. Făgăraș) aduce la cunoștință publică, cum că în 5 Iulie s. n. la 10 oare a. m. a. c. în cancelaria comunală va da în întreprindere minuendă edificarea crâjmei comunale cu prețul strigărei de 7996 K. 12 fil., la care doritorii de a licita au a depune 10% vadiu.

Condițiunile de licitare, planul de edificat și preliminarul de sprse să pot vedea la oficial notarial din Scoreiu în oarele oficioase.

Colun în 20 Iunie 1908.

Comșia Alexandru m. p. not. cerc.
Moisă Huiu m. p. primariv.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Deposit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 21 22—

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de

noutățile

sonite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Saeko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardaliuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Aupra reverenșilor confecționate în atelierul meu îmi permit a strage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

în casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 17 21—

Cheag natural în formă de praf.**Important**

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cel mai bun culici de viței. El este absolut liber de fetide, cclorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuintate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături, cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose pe probă gratis și franco rog să se cere dela 97 10-20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Pentru

D a m e

este neîncujurat de Ipsă!

Cel mai bun mijloc cosmetic pentru frumsețe.

CREMA MARGIT a lui Földes

depărtează deja după câteva zile pistrii, petele de ficat, bubițele, miteseri și alte necurătenii ale pieii. Netezește creșele și schimbă ca prin farmec fața în albă, vioaie și tinerească. Prețul unui mic borcânel C. 1.— a unui mare C. 2.— Articli speciali de toaletă: Pondră-Margit C. 1.20, Săpun-Margit 70 fil., Pasta-Margit de dinți C. 1.— Apă-Margit pentru față C. 1.—

Per postă espedează cu rambursă sau trimițând banii înainte

CLEMENTE de FÖLDES, farmacist în ARAD.

Depozit principal în Sibiu în farmaciile: Fabriciu Guido, Meltzer Gustav, fabr.

de săpun, Meltzer Parfumerie, Molnar I. C., Morscher Carol,

drog., Carol Müller, Rumler Edmund în Agnita: Pissel

și Schmidt, Fröhlich W. în Alba-Iulia: A.

W. Lingner.

129 A 2-10

Nefirecut și cu
efect miraculos.Să ne ferim
de imitații!Singur veritabil
este numai**BALZAMUL LUI THIERRY**

cu călugărița verde, ca marcă de scutire. Expediția cea mai puțină 12/2 sau 6/1 sau o sticlă de familie, de voiaj, special-patent Cor. 5.— Pachetarea liberă.

: : : : : **ALIPIA CENTIFOLIA A LUI THIERRY.** : : : : :

Cea mai puțină espedare 2 doze Cor. 3.60.

Cele mai bune leacuri de casă contra durerilor de stomach, arsuri, zgârciturilor, tusei, durerilor de piept, contra aprinderilor organelor interne, podagrei, durerilor de membre, ranelor de tot soiul, contra boalei uscate, absceselor, umflăturilor, rănilor de ori-ce soiul etc.

Să ne adresăm la **Farmacia-îngerului protector****A. THIERRY în PREGRADA I. ROHITSCH.**

Depou pentru **Budapesta** la farmacistul **Iosif Török, I. & Dr. Leo Eger și L. Vértés în Lugoj.** 90 11-83

I. CORNEL DEMETER

farmacist în Orăștie (Szászváros).

„Peronospin“!

Pentru stropirea viei contra peronosporei e mai bun și mai ieftin și manipulara cu mult mai simplă, ca piatra vântată. Un pachet pe 100 litre apă costă 60 fil. Pravul acesta să folosește și la stropirea pomilor. La comanda de 10 pachete să trimită francate. Revanzătorii capătă rabat corăspunzător.

Preparate Cosmetice.

Cream de benzoe mygdale. Creamul de benzoe mygdale servește pentru conservarea, înfrumșetarea și abirea mânilor și feței, dând totodată și o fineță deosebită. Delătorează tot felul de necurătenii de pe mână și față, — precum: pete, bubițe, zgrăbunțe, pistonii (Miteseri), precum netezește și zbărciturile. Conținutul creamului acestuia e nestricăcios pentru față și mâni. E recomandabil a să folosi împreună și săpunul de benzoe mygdale. Prețul 60 fileri.

Săpunul de benzoe mygdale. Săpun escelent pentru toilette. E preparat din ingredientii foarte fine, și din mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea. Prețul 70 fil.

Poudre Veturien. Acopere foarte bine, încât nici nu să observă că fața este pudrată. Intrebuintată pudra cu creamul de benzoe mygdale, scutește de umările neplăcute, ce altcum ar cauza vântul răceala și razele soarelui. Este în culoare albă, roză și galbenă. Prețul 1 Coroană.

Veturien parfem. Veră-violetta, cel mai fin parfem de violele, lăcrămioare scumpie (Iorgovan) și Iockey Club. Prețul 1.60 fileri. »Ideal«, cel mai nou parfem 2 Cor.

Apa de gură „Cremsier“. (Albă sau roșie). Prin întrebuintarea apei acesteia nu devin dinții găunoși, — și delătorează durerea dinților, precum să și întăresc dinții și gingiile. Prin întrebuintarea apei acesteia, să delătorează mirosul neplăcut și greu din gură. Prin întrebuintarea apei acesteia cu pravul de dinți »Kremsier«, devin dinții foarte frumoși, albi. — Prețul 80 fileri.

Pravul de dinți »Kremsier«. Prin întrebuintarea pravului acestuia devin dinții frumoși și albi. Prețul 70 fileri. — *Perii de dinți, fine.* Alegere mare, în diferite prețuri. — *Esență de China.* Contra căderii părului cu rezultat foarte bun. Prețul 1.40. — *China tannopamada.* Pentru creșterea părului. Prețul 70 fileri. — *Oleu de nucă.* Extract de nucă oleica, pentru conservarea părului. 1 sticlă 80 fileri.

Prav contra opăritului. și urmărilor neplăcute la copii. Prețul 50 fileri. *Prav contra asudatului.* Prețul 50 fileri. *Prav de insecte.* 20, 40, fileri și 1 Cor.

Diferite mirosuri de parfemuri franceze de prima ciatate. Să capătă după măsură, Săpunul de benzoe mygdale e cel mai bun în întrebuintare. Săpunuri foarte fine — și deosebit plăcut mirositoare, să capătă în diferite prețuri,

INSTRUCȚIUNI

pentru prepararea rumului, a diferitelor liqueruri și altor benturi.

Syrup de zmeură!

Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahăr rafinat. — 1 Klogram 1 cor. 20 fil. Un demjon postal de 4½ kilo franco trimis 6 Coroane 50 fileri. 133 2-8

Adresa să fie precisă și legibilă! Numele întreg, comuna, Nrul casei, p. u. și comitatul.